

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอผลการวิจัยโดยยึดตามความมุ่งหมายของการวิจัยเป็นหลักโดยแบ่งการนำเสนอได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังต่อไปนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการวิจัยสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เพื่อหาองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสม ผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การศึกษาในชั้นนี้ ดำเนินการ ดังนี้

ผลการศึกษาศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีผู้นำภาวะผู้นำ บทบาทภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำ องค์ประกอบภาวะผู้นำ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) ในเรื่อง ภาวะผู้นำครูผู้ดูแลเด็ก และศึกษา

สภาพภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการสอบถามหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.2 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.3 การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความ

ปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1.4 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
- 1.5 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร
- 1.6 การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร

- 1.7 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.8 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบ และประเมินความเหมาะสม

2.1 ผลการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 ท่าน ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1.1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการสัมภาษณ์มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สรุปได้ว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์ มีทักษะในการบริหารงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุน/เงินรายได้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของศูนย์/การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการ

สรรหา/กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะ และเป็นผู้ที่วิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดำเนินงานตามนโยบาย ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(อรวรรณ นิมตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/ คณะกรรมการศูนย์...”

(ศิริวัฒน์ บุปพาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร...”

(วิระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 23 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีประสบการณ์ผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำควรจะต้องมีทักษะในการบริหารงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุน/เงินรายได้จาก อปท. และของศูนย์/การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะและไหวพริบในการให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะและไหวพริบในการโต้ตอบอย่างมีเหตุผล และสามารถที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันที ต้องหาประสบการณ์มากๆ...”

(กมล ตราชู. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(นงคราญ แพงโธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ลักษยานัน นิธิยศรัณศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.2 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผลการ สัมภาษณ์ พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์ มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย มีความรู้และความเข้าใจใน บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของธุรการ/การเงิน/พัสดุ มีทักษะในการประสานงาน และรับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องเป็นผู้ ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษาดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำควรจะต้องมีศีลธรรมจรรยา อยู่ในความรู้สึกนึกคิดตลอดและต้องรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องชอบธรรมในฐานะ ผู้ประกอบอาชีพหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(อรรรณ นิ่มตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้และความเข้าใจ ในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีการประพฤติปฏิบัติงาน งานในหน้าที่และบทบาทของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ...”

(ทองใส โยวงะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และความ เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก /ผู้ดูแลเด็ก...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้และความเข้าใจ ในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องไม่ประพฤติและปฏิบัติ ตนให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้อื่นและไม่ใช้โอกาสในทางวิชาชีพหัวหน้าศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก แสวงหาผลประโยชน์...”

(กมล ตราชู. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้และความเข้าใจ
ในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้และความเข้าใจ
ในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของธุรการ/การเงิน/พัสดุ...”

(ลักษยานัน นิชิตศรีศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีส่วนร่วมกับบุคลากร
และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการ
จัดการเรียนรู้...”

(อรรรรณ นิมตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และ
ความเข้าใจในมาตรฐานโครงสร้างตัวอาคารสถานที่...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องเป็นผู้นำในการร่วม
ดำเนินการจัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับ
พัฒนาการเด็กเล็ก...”

(ศิริวัฒน์ บุปพาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีลักษณะภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความ
เข้าใจและมีทักษะในการจัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด ร่มรื่น มีอุปกรณ์ ยา
และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก...”

(วีระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 23 ตุลาคม 2559)

“...มีทักษะในการจัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์การเรียนรู้...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีทักษะในการจัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์...”

(กมล ตราชู. สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากรและเด็กเล็ก...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย...”

(ลักษณะยารัน นิสิตศรีบุญศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.3 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำทาง

วิชาการ โดยต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในด้านต่างๆ ดังนี้ เป็นผู้ดำเนินการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากรหรือครูผู้ดูแลเด็ก ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และการจัดกิจกรรมประจำวันที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการ จัดทำสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศ การศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการ ส่งเสริมโภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจและมี ทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเช่นจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาการและโครงการ ตามแผน/กิจกรรมวันสำคัญ มีทักษะในการกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการ และการจัดทำข้อมูลนักเรียน ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากรหรือครู ผู้ดูแลเด็ก...”

(อรวรรณ นิมตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรหรือครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีเป็นผู้ที่มีทักษะใน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและการจัดกิจกรรมประจำวันที่มี ประสิทธิภาพ...”

(วีระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดทำสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศการศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นหรือเครือข่าย...”

(เปรมใจ พิสุรราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริมโภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยและการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(กมล ตราชู. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเช่นจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาการและโครงการตามแผน/กิจกรรมวันสำคัญ...”

(นงคราญ แพงโธสง. สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีทักษะในการกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการ และการจัดทำข้อมูลนักเรียนและการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(ลักษยารัตน์ นิธิยศรัณศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.4 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเป็นผู้นำในการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษาและหรือกระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกในรูปของคณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ ร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กทำการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ และร่วมดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ มีทักษะในการสร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน ร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กทำการผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกกลุ่มในการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องเป็นผู้นำในการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษาและหรือกรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วคัดเลือกในรูปของคณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ...”

(อรวรรณ นิมตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะในการเป็นผู้นำร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กทำการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของเด็กและการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะเป็นผู้นำในการร่วมดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหา

คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก...”

(ศิริวัฒน์ บุปพาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“... หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะในการจัดทำหลักสูตรโดยอาจจะเป็นการฝึกหัดด้วยตนเองหรือได้รับการแนะนำจากนักวิชาการศึกษา ที่มีประสบการณ์เพื่อการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่มีทักษะและความสามารถในการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(วีระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในการสร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในศูนย์และระหว่างศูนย์...”

(ชานาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สื่อ สามารถนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ ...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กทำการผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อเพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้...”

(กมล ตราชู. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทำการวิจัย ในชั้นเรียน...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในการสร้าง เครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่าง โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง...”

(ลักษยานัน นิธิศรัญศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.5 การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ผลการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากร โดยจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรม ผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง มีทักษะในการดึงชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดึงชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร บำเพ็ญประโยชน์ และให้บริการสาธารณะ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศ มุมความรู้ สำหรับผู้ปกครอง สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กิจกรรมการแสดง/วิชาการ/นวัตกรม/สื่อ) จัดให้มีการศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรมผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง...”

(ลักษยาธน์ นิธิยศรัณศิริ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยความมีมารยาทของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในหน้าที่ต่างๆ เอาใจใส่ ทุ่มเท และรักษาประโยชน์ให้แก่ทางราชการ...”

(ศิริวัฒน์ บุปพาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรมผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง...”

(วิระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 23 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำต้องมีทักษะในการดึงชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์...”

(ทองใส โยระ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำต้องมีเทคนิควิธีการในการดึงชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมประจำวัน...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีการส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ

แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร บำเพ็ญประโยชน์ และให้บริการสาธารณะ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุมความรู้ สำหรับผู้ปกครอง...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องสนับสนุนให้ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน จัดกิจกรรม เผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องเป็นผู้นำในการจัด กิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่นกิจกรรมการ แสดง/วิชาการ/นวัตกรรมการ/สื่อเป็นต้นเพื่อให้ชุมชนรับรู้ผลการปฏิบัติงาน...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องจัดให้มีการศึกษา และ สำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรม เลี้ยงดูบุตรหลาน...”

(ลักษยารัตน์ นิธิยศรีญศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.6 การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในด้าน ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มี ภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ทักษะในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจะต้อง ดำเนินการให้การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ของเครือข่ายโดยมีการประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก ปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาเด็ก

ปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีจะต้องดำเนินการให้การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย...”

(อรวรรณ นิ่มตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้อง...”

(ศิริวัฒน์ บุปพาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ...”

(วีระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 23 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีการส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ

เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงาน
ใกล้เคียง...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องจะมีการจัดให้มีการ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีการส่งเสริม
ให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของ
รัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงาน
ใกล้เคียง...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีการจัดให้มีการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย...”

(เปรมใจ พิสุราช. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีวินัย จะต้องมีการ
ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับ
ปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้อง จะต้องมีความ
รับผิดชอบต่อการประพฤติปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โดยจะต้องประพฤติปฏิบัติในวิชาชีพด้วยความรู้คู่คุณธรรม ไม่ใช่โอกาสในทางวิชาชีพ

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสวงหาผลประโยชน์...”

(ลักขยารณัน นิธิยศรีญศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.7 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้และทักษะในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีทักษะในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาใน อปท. อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาต้องทำการศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนประเมินผลการผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนาทางด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อปท.บริเวณใกล้เคียง ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(อรวรรณ นิมตะลุง. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีให้การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(พจมาน ชำนาญกิจ. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีทักษะในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาใน อปท. ขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา...”

(วีระชาติ ทศรัตน์. สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ต้องทำการศึกษา และสำรวจความต้องการการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนประเมินผลการผลิต...”

(ทองใส โยวะ. สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีจัดหาพัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง...”

(ชำนาญ ศรีพารา. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีภาวะผู้นำจะต้องมีเผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(กมล ทรายชู. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้องประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการรู้และพัฒนาทางด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น...”

(นงคราญ แพงไธสง. สัมภาษณ์, 19 พฤศจิกายน 2559)

“...หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีภาวะผู้นำจะต้อง จะต้องมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อบต. บริเวณใกล้เคียง...”

(ลักษยานัน นิธิยศรีญศิริ. สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2559)

2.1.8 จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ 8 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและบทบาท หน้าที่ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ ผลการศึกษาในขั้นตอนนี้จึงได้องค์ประกอบภาวะผู้นำ ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 8 องค์ประกอบภาวะผู้นำ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 5) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 7) ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 8) การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตาราง 5 องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบภาวะ ผู้นำของหัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	อรรรรณ นิมตะลุง (2559)	พจมาน ชำนาญกิจ (2559)	วีระชาติ ทศรัตน์ (2559)	ศิริวัฒน์ บุญเปี่ยม (2559)	กมล ตราขุ (2559)	ทองใส โยวะ (2559)	ชำนาญ ศรีพารา (2559)	เปรมใจ พิสุธา (2559)	นงศราญ แพ่งไธสง 2559)	ลักษยานัน นิธิยศรีภูมิ (2559)	รวมความถี่	คิดเป็นร้อยละ
1. การมีวิสัยทัศน์ในการ บริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
2. การส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
3. การส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัยของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
4. การมีภาวะผู้นำทาง วิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
5. การส่งเสริมและ พัฒนากระบวนการ เรียนรู้ตาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบภาวะ ผู้นำของหัวหน้า ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	อรรถวรรณ นิมิตตะสูง (2559)	พจนาน ชำนาญกิจ (2559)	วีระชาติ ทศรัตน์ (2559)	ศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ (2559)	กมล ตราชู (2559)	ทองใส โยระ (2559)	ชำนาญ ศรีพารา (2559)	เปรมใจ พิสุราช (2559)	นงศราญ แพ่งไธสง 2559)	ลักขยานัน นิชัยศรีภูมิ (2559)	รวมความถี่	คิดเป็นร้อยละ
6. การมีส่วนร่วม และการสนับสนุน จากทุกภาคส่วน จัดทำและพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
7. ส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็ก ปฐมวัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
8. การนิเทศและ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100

จากตาราง 5 องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการ
บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณา
ตั้งแต่ 8 ขึ้นไปผลการสังเคราะห์ได้ 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิ่งแวดล้อมและ

ความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
5. การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตาม
6. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร

7. ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
8. การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสม ผลการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามตำแหน่ง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	180	90.00
ครูผู้ดูแลเด็ก	20	10.00
รวม	200	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	80	40.00
ปริญญาโท	120	60.00
รวม	200	100.00

จากตาราง 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ปริญญาโท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	4	2.00
5 - 10 ปี	80	40.00
มากกว่า 10 ปี	116	58.00
รวม	200	100.00

จากตาราง 8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดมากกว่า 10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา 5 - 10 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	N = 200		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.21	.30	ปานกลาง
2. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.24	.33	ปานกลาง
3. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.28	.26	ปานกลาง
4. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	2.46	.29	น้อย
5. การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร	2.48	.30	น้อย
6. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	3.12	.34	ปานกลาง
7. ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.21	.32	ปานกลาง
8. การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.14	.34	ปานกลาง
รวม	3.02	.21	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ด้านคือ การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ($\bar{x} = 2.46$) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{x} = 2.48$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.28$) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.24$) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.21$) ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 3.21$) และการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร ($\bar{x} = 3.12$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์	3.40	.56	ปานกลาง
2. ทักษะในการบริหารงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุน/เงินรายได้จาก อปท. และของศูนย์/การจัดซื้อ/การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.80	.60	ปานกลาง
3. มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.20	.58	ปานกลาง
4. ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.32	.54	ปานกลาง
5. ความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษา			

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.26	.68	ปานกลาง
6. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.30	.66	ปานกลาง
7. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.20	.70	ปานกลาง
รวม	3.21	.56	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์ ($\bar{x} = 3.40$) ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.32$) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์	3.20	.70	ปานกลาง
2. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก	3.24	.76	ปานกลาง

การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
3. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร	3.28	.68	ปานกลาง
4. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย	3.26	.72	ปานกลาง
5. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของธุรการ/การเงิน/พัสดุ	3.20	.76	ปานกลาง
6. ประสานงานและรับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.22	.78	ปานกลาง
7. ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา)	3.30	.66	ปานกลาง
รวม	3.24	.58	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา) ($\bar{x} = 3.30$) ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร ($\bar{x} = 3.28$) มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย ($\bar{x} = 3.26$) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานโครงสร้างตัวอาคารสถานที่	3.18	.67	ปานกลาง
2. ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของจัดและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.30	.60	ปานกลาง
3. จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอ สุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กเล็ก	3.32	.61	ปานกลาง
4. จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด รมรื่น มีอุปกรณ์ ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก	3.34	.64	ปานกลาง
5. จัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์	3.26	.70	ปานกลาง
6. มีการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากรและเด็กเล็ก	3.24	.70	ปานกลาง
7. จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย	3.31	.60	ปานกลาง
รวม	3.28	.52	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ

ปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาล ให้สะอาด ร่มรื่น มีอุปกรณ์ ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.34$) จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการ เด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.32$) จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย ($\bar{x} = 3.31$) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	2.40	.56	น้อย
2. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และมีทักษะ ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	2.41	.58	น้อย
3. ทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และการจัดกิจกรรมประจำวันที่มีประสิทธิภาพ	2.42	.55	น้อย
4. ความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำสื่อและ นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก	2.44	.58	น้อย
5. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและ ประเมินผล	2.46	.62	น้อย
6. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศ การศึกษา	2.48	.54	น้อย
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่าย	2.50	.52	น้อย
8. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริม โภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย	2.54	.56	ปานกลาง

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
9. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (โครงการส่งเสริมพัฒนาการ/โครงการตามแผน/กิจกรรมวันสำคัญ)	2.46	.58	น้อย
10. การกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการและการจัดทำข้อมูลนักเรียน	2.56	.56	ปานกลาง
รวม	2.46	.34	น้อย

จากตาราง 13 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริมโภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{x} = 2.54$) และการกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการ และการจัดทำข้อมูลนักเรียน ($\bar{x} = 2.56$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย ($\bar{x} = 2.50$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 2.48$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 2.46$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (โครงการส่งเสริมพัฒนาการ/โครงการตามแผน/กิจกรรมวันสำคัญ) ($\bar{x} = 2.46$) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษาและหรือ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกในรูปแบบของ คณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ	2.48	.50	น้อย
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	2.54	.47	ปานกลาง
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนว ทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.40	.54	น้อย
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ นักเรียนในความรับผิดชอบ	2.52	.51	ปานกลาง
5. สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่าง โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง	2.44	.51	น้อย
6. ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรม จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง)	2.54	.50	ปานกลาง
7. ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้ง ประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการ สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.40	.50	น้อย
รวม	2.48	.21	น้อย

จากตาราง 14 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.54$) ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัย ในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง) ($\bar{x} = 2.54$) และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในควม รับผิดชอบ ($\bar{x} = 2.52$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับดังนี้ เลือกใช้สื่อและ เทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษา และหรือกระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกในรูปแบบของคณะกรรมการและประเมินการใช้ สื่ออย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 2.48$) สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการ จัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง ($\bar{x} = 2.44$) ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหา คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{x} = 2.40$) ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรม ผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง	3.18	.50	ปานกลาง
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร) เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์	3.16	.47	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
3. ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน	3.20	.50	ปานกลาง
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครูภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร บำเพ็ญประโยชน์และให้บริการสาธารณะ	3.10	.51	ปานกลาง
5. กิจกรรมเยี่ยมบ้านและสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุมความรู้สำหรับผู้ปกครอง	3.12	.51	ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน	3.08	.50	ปานกลาง
7. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กิจกรรมการแสดงวิชาการ/นวัตกรรม/สื่อ)	3.14	.50	ปานกลาง
8. มีการศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.00	.50	ปานกลาง
รวม	3.13	.42	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน ($\bar{x} = 3.20$) การดำเนินงาน

ของคณะกรรมการศูนย์และชมรมผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง ($\bar{x} = 3.18$) ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร)เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ ศูนย์ ($\bar{x} = 3.16$) ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.20	.50	ปานกลาง
2. การจัดตั้งเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.18	.47	ปานกลาง
3. การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการ ประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้อง	3.22	.50	ปานกลาง
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและ การพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ	3.10	.51	ปานกลาง
5. ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการ พัฒนาระบบวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย กับหน่วยงานใกล้เคียง	3.30	.51	ปานกลาง
6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	3.28	.50	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
7. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย	3.22	.50	ปานกลาง
รวม	3.21	.31	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{x} = 3.30$) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ($\bar{x} = 3.28$) การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.22$) และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย ($\bar{x} = 3.22$) ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมิน คุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.10	.50	ปานกลาง
2. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การ จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.08	.47	ปานกลาง
3. มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้อง ดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการ พัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาใน อปท. ขึ้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.12	.50	ปานกลาง
4. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพ ชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น	3.15	.51	ปานกลาง
5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษา	3.18	.51	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา	3.20	.50	ปานกลาง
7. การศึกษา สัมรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการ แก่ชุมชน	3.11	.50	ปานกลาง
8. ประเมินผลการผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาปฐมวัยอย่าง ต่อเนื่อง	3.14	.50	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้	N = 200		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
9. เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครู อย่างมีประสิทธิภาพ	3.16	.51	ปานกลาง
10. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนา และ แลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อ การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนรู้และ พัฒนางานด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น	3.14	.51	ปานกลาง
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อปท.บริเวณ ใกล้เคียง	3.18	.48	ปานกลาง
รวม	3.14	.25	ปานกลาง

จากตาราง 17 พบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.20$) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อปท.บริเวณใกล้เคียง ($\bar{x} = 3.18$) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 3.18$) เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมี

ประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.16$) และจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.15$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา

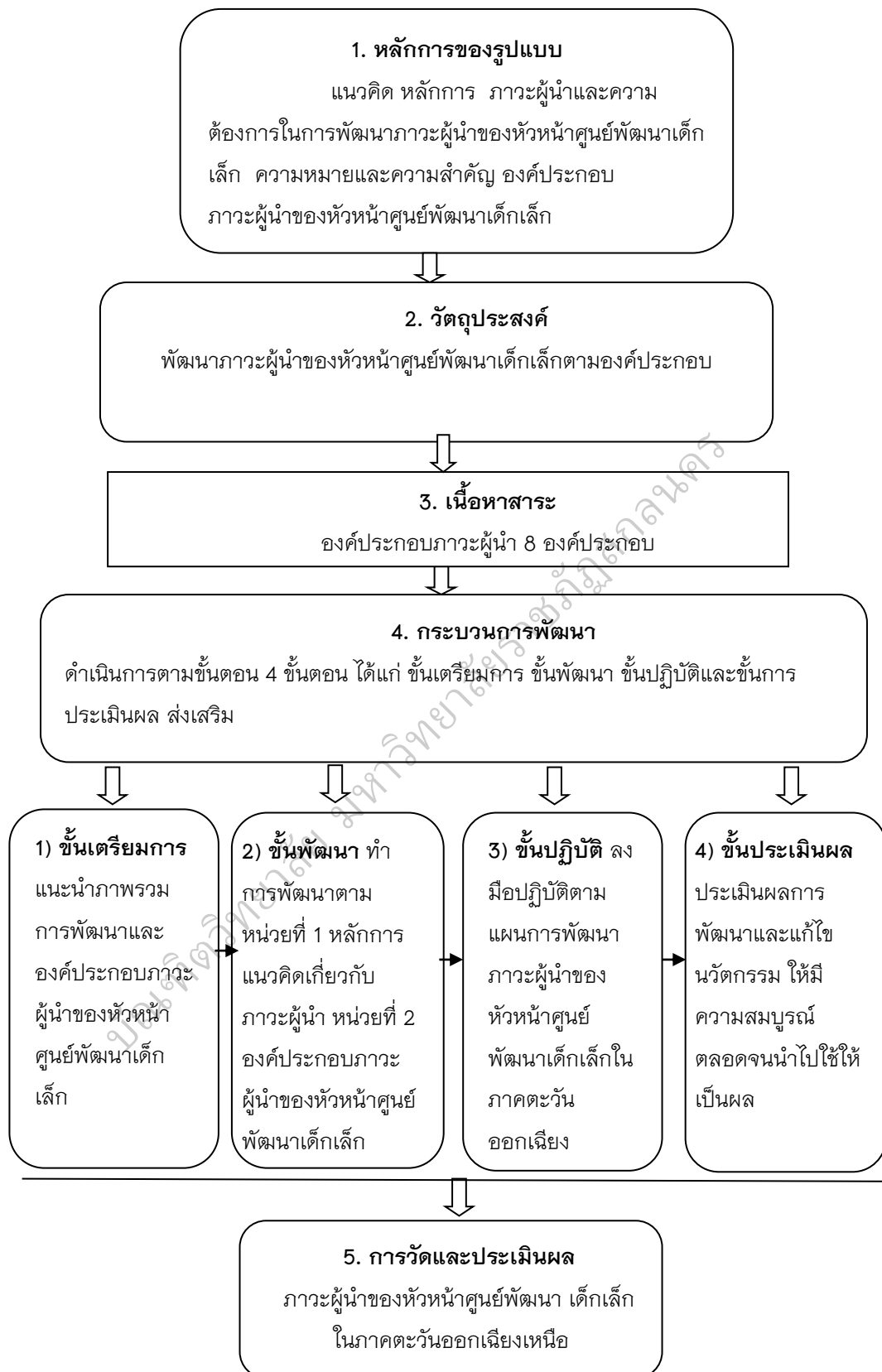
รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ

ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบรูปแบบการพัฒนา ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักการศึกษาต่างๆ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาเป็นแนวทางในการจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังจากนั้นตรวจสอบรูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของรูปแบบ การพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้ทรงคุณวุฒิจึงสามารถ สรุปได้ว่ารูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

- 1.1 หลักการของรูปแบบ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 เนื้อหาสาระของการพัฒนา
- 1.4 กระบวนการพัฒนา
- 1.5 การวัดและประเมินผล

ดังปรากฏในภาพประกอบ และรายละเอียด ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกออกเฉียงเหนือ

มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 หลักการของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลักการ มีดังนี้ เป็นแนวคิดที่ใช้เป็นหลักในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยยึดแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีการใช้เทคนิควิธีการหรือกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถจะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาที่สามารถจะนำไปใช้ได้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระดับบุคคลและเป็นกลุ่มได้

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการให้บรรลุผลของการพัฒนาจากการนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีดังนี้

1.2.1 เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักและเจตคติในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายละเอียดดังนี้

1.2.1.1 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.1.2 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.1.3 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.1.4 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

1.2.1.5 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

1.2.1.6 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

1.2.1.7 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา

เด็กปฐมวัย

1.2.1.8 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและส่งเสริม
สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

1.2.2 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านภาวะผู้นำของหัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามองค์ประกอบภาวะผู้นำ
ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.3 เพื่อให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือสามารถนำความรู้และทักษะภาวะผู้นำด้านต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 เนื้อหาของรูปแบบ

เนื้อหาของรูปแบบเป็นเนื้อหาสาระในเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะ
ผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 8
องค์ประกอบ ประกอบด้วย

- 1.3.1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.3.2 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.3.3 การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม
และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.3.4 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
- 1.3.5 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
- 1.3.6 การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 1.3.7 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.3.8 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการ
เรียนรู้

1.4 กระบวนการพัฒนา

กระบวนการพัฒนา เป็นวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการพัฒนาใน
การวิจัยครั้งนี้เพียง 2 วิธีคือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การใช้คู่มือการพัฒนางาน
เนื่องจากเห็นว่าหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรที่จะได้รับการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติ

ในสถานการณ์จริงในปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบ่งการดำเนินงาน ออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ประเมินผู้เข้ารับการพัฒนาตนเอง ก่อนการอบรมให้ความรู้ ระยะที่ 2 ผู้รับการพัฒนาฟังบรรยายจากวิทยากรและศึกษาเอกสารคู่มือการพัฒนาภาวะ ผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุดที่ 1 – ชุดที่ 8 ระยะที่ 3 การติดตามและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำ

1.5 การวัดและประเมินผล

เป็นการวัดและประเมินผลที่ต้องการ เป็นผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นใน ระหว่างและหลังการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

- 1.5.1 ทราบผลการพัฒนาด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.5.2 ทราบผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.5.3 ทราบผลการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.5.4 ทราบผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการมีภาวะ ผู้นำทางวิชาการ
- 1.5.5 ทราบผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริม และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
- 1.5.6 ทราบผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 1.5.7 ทราบผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการส่งเสริม เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 1.5.8 ทราบผลการพัฒนาทราบผลการพัฒนาด้านพฤติกรรม การ นิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

2. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 2.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 10 คน ประกอบด้วย

- 2.1.1 ผศ.ดร.อรรวรรณ นิมิตะสูง กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2.1.2 ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2.1.3 ดร.กมล ตราชู อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2.1.4 นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
- 2.1.5 นายวิระชาติ ทศรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
- 2.1.6 นายทองใส โยวะ ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
- 2.1.7 นายชำนาญ ศรีพารา ท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร
- 2.1.8 นางเปรมใจ พิสุราช ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กจังหวัดกาฬสินธุ์
- 2.1.9 นางนงคราญ แพงไธสง ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กจังหวัดชัยภูมิ
- 2.1.10 นางลักษยาธนัน นิธิยศรัณศิริ ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กจังหวัดอำนาจเจริญ

มีรายละเอียดจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความเหมาะสม หากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบดังกล่าวแล้ว หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเกิดภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ตรงตามองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ทั้งนี้ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการพัฒนาตนเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้

เข้ารับการพัฒนาตนเอง ที่มีความพร้อมเข้ารับการพัฒนาเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะการปรับปรุงขั้นตอนต่างๆ ที่มีเนื้อหาสาระเหมือนกับกิจกรรมตามรูปแบบที่เสนอ เพื่อเป็นแหล่งความรู้แก่ผู้อื่นที่สนใจ ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ในการจะพัฒนาให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เกิดภาวะผู้นำตามองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังข้อความบางตอนจากคำสัมภาษณ์

“...เห็นด้วยกับรูปแบบนี้.... ประเด็นแรก คือ ผลการพัฒนาหรืออาจใช้คำว่าขั้นการประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย ที่ให้มีการสรุปผล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งกันและกันระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ผลการพัฒนาให้หน่วยงานอื่นรับทราบ ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 สัมภาษณ์, 2559)

“...เห็นด้วยกับรูปแบบการพัฒนาที่สร้างขึ้นนี้ แต่ควรแยกเนื้อหา ออกเป็นหน่วยๆ เพราะเข้าอบรมครั้งเดียวจะใช้เวลานานมาก ต้องจัดให้เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง ไม่นั่นหรือหยิบบางส่วนไปใช้การนำรูปแบบนี้ไปใช้ต้องใช้ครบทุกขั้นตอน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 สัมภาษณ์, 2559)

“...สิ่งสำคัญของรูปแบบคือเนื้อหาและกระบวนการพัฒนาว่ามีกิจกรรมอะไรที่จะพัฒนาผู้เข้าร่วมและเขาควรได้อะไร ตามวัตถุประสงค์หรือไม่...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 สัมภาษณ์, 2559)

“...เห็นด้วยกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่จะมีกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติทั้ง 5 ขั้นตอน ที่จะพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ถ้าจะให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ควรเพิ่มขั้นตอนการคงสภาพหรือความยั่งยืน เพื่อสร้างแนวทางหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้คงอยู่ตลอดไป...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 สัมภาษณ์, 2559)

“...รูปแบบการพัฒนาที่ใช้การพัฒนาตนเองจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง... ไม่ควรใช้เวลานานมาก ผู้เข้ารับการพัฒนาจะไม่เกิดความเบื่อหน่าย ควรยุบเป็นเนื้อหาสาระ หรือหน่วยการพัฒนาตนเองจากการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เด่นชัดเป็นเรื่องๆ เพื่อความสะดวก และเด่นชัด เนื้อหาไม่ควรมากเอาเฉพาะที่สำคัญๆ หรือบอกแหล่งข้อมูลเพราะผู้ประกอบอาชีพหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นั้นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่แล้ว...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 สัมภาษณ์, 2559)

“...การอบรม ไม่ควรใช้เวลานานมาก แต่ควรแบ่งเป็นหน่วย ...และผู้เข้ารับการพัฒนาจะไม่เกิดความเบื่อหน่าย องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก ควรยุบเป็นเนื้อหาสาระ หรือหน่วยการพัฒนาตนเองจากการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เด่นชัดเป็นเรื่องๆ เพื่อความสะดวก และเด่นชัด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6 สัมภาษณ์, 2559)

“...รูปแบบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ ... ให้ความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่ที่ทำอยู่คือ การให้ความรู้ด้านภาวะผู้นำเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงเชื่อว่ามิประโยชน์แก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างแน่นอน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะเกิดภาวะผู้นำอย่างแน่นอน ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7 สัมภาษณ์, 2559)

“...เห็นด้วยกับรูปแบบ... การเรียนรู้ด้วยตนเองพัฒนา ภาวะผู้นำตามองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8 องค์ประกอบ ควรยุบเป็นเนื้อหาสาระ หรือหน่วยการพัฒนาตนเองจาก

การเรียนรู้ด้วยตนเองที่เด่นชัดเป็นเรื่องๆ เพื่อความสะดวก และเด่นชัด ในการอบรม ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8 สัมภาษณ์, 2559)

“...เห็นด้วยกับขั้นตอนในรูปแบบการพัฒนา... ควรเพิ่มขั้นรับรู้ และสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่และภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจุดประกายแนวคิดให้เข้าใจ และเห็นคุณค่าแนวคิด ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9 สัมภาษณ์, 2559)

“...ควรให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่สมัครใจและมีความ ต้องการที่จะพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กจริงๆ จึงจะได้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10 สัมภาษณ์, 2559)

2.2 เจ็อนไขสำคัญของการนำรูปแบบไปใช้ในการพัฒนา

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับเจ็อนไขสำคัญของการนำรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปใช้ควรมีเจ็อนไขที่สนับสนุน ส่งเสริมให้การ นำไปใช้ประสบผลสำเร็จ เช่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ความร่วมมือตลอดจนผู้อำนวยการกอง การศึกษาและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีส่วนร่วมในการนำรูปแบบไปใช้ และต้องมึ การปรับปรุงเนื้อหาสาระให้เหมาะกับริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ดังข้อความบางตอนจากการสัมภาษณ์

“...ผู้รับผิดชอบในการนำรูปแบบไปใช้สำหรับพัฒนาหัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้เป็นนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรง โดยกำหนดให้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ละแห่งดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจัง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 สัมภาษณ์, 2559)

“...ควรให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละศูนย์ในแต่ละจังหวัด
เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจะได้มีการพัฒนาภาวะผู้นำและควรมีการประเมิน
พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 สัมภาษณ์, 2559)

“...ต้องพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เกิดภาวะผู้นำตามองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบให้เกิด
พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำอย่างจริงจังควรมีการอบรมสัมมนาตามองค์ประกอบนั้น ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 สัมภาษณ์, 2559)

“...หัวใจหลักของการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จะต้องเข้ามามีบทบาทกับกิจกรรม หรือพฤติกรรมที่หัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ต้องปฏิบัติและฝ่ายบริหารหรือผู้อำนวยการกองการศึกษาควรให้การ
สนับสนุน และส่งเสริมในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 สัมภาษณ์, 2559)

“...การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการ
อย่างจริงจังเพื่อให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำ
มีบุคลิกภาพ น่าเชื่อถือและมีคุณธรรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6 สัมภาษณ์, 2559)

“...การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ได้ประโยชน์พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน มีบุคลิกภาพ
น่าเชื่อถือและมีคุณธรรม มีจิตสำนึกของนักวิชาการที่ดี ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8 สัมภาษณ์, 2559)

“...ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการ
บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้หัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก เกิดภาวะผู้นำตามองค์ประกอบเช่นมีความรู้และทักษะ มีบุคลิกภาพและมารยาท
ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรับผิดชอบและมีคุณธรรม จริยธรรมของหัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการมีความรู้และประสบการณ์ในบทบาทและภาระกิจ
ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9 สัมภาษณ์, 2559)

“...หากจำเป็นจะให้หน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ จัดอบรมหลักสูตรนี้
ก็อาจจะเป็นได้ เช่น มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันของรัฐหรือเอกชน
การนำโมเดลนี้ไปใช้อบรมพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องเป็นหน้าที่ของผู้จัดอบรมและพัฒนาว่าจะออกแบบให้
เหมาะสมกับบริบทของตนอย่างไร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10 สัมภาษณ์, 2559)

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปใช้ในการพัฒนา

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการนำ
รูปแบบไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าหลักสูตร เนื้อหาสาระ ในการ
พัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
อาจจัดทำเป็น Web ออนไลน์ และ สร้างเครือข่าย หรือ แหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุน
ส่งเสริมให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จ ดังข้อความบางตอนจากการสัมภาษณ์

“...อาจจัดเป็นเครือข่าย/ชมรมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในแต่ละ
จังหวัดและสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่ใกล้เคียง รวมกลุ่มเพื่อพัฒนาปรับปรุง

ช่วยเหลือกันและติดตามอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 สัมภาษณ์, 2559)

“...หากจัดทำรายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรเสร็จแล้ว ควรจัดทำเป็น บทเรียนออนไลน์ให้ได้ เพื่อความสะดวกแก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ไม่สะดวกในการ เข้ารับการพัฒนา ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 สัมภาษณ์, 2559)

“...จัดทำ Web เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่ผู้ประกอบการอาชีพหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ ศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้ารับการอบรม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 สัมภาษณ์, 2559)

2.2.1 ผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการ พัฒนาภาวะผู้นำ ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระบบ

รายการประเมิน	ความถี่		
	เหมาะสม	บางส่วน	ตัดทิ้ง
รูปแบบการพัฒนาทั้งระบบ (โดยภาพรวม) 5 ขั้นตอน			
1. หลักการ	10	0	0
2. วัตถุประสงค์	10	0	0
3. เนื้อหาสาระ	10	0	0
4. กระบวนการพัฒนา	10	0	0
5. การวัดและประเมินผล	10	0	0

จากตาราง 18 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วยกับรูปแบบการ พัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระบบ ทุกขั้นตอน และผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการ

พัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระบบ ดังนี้

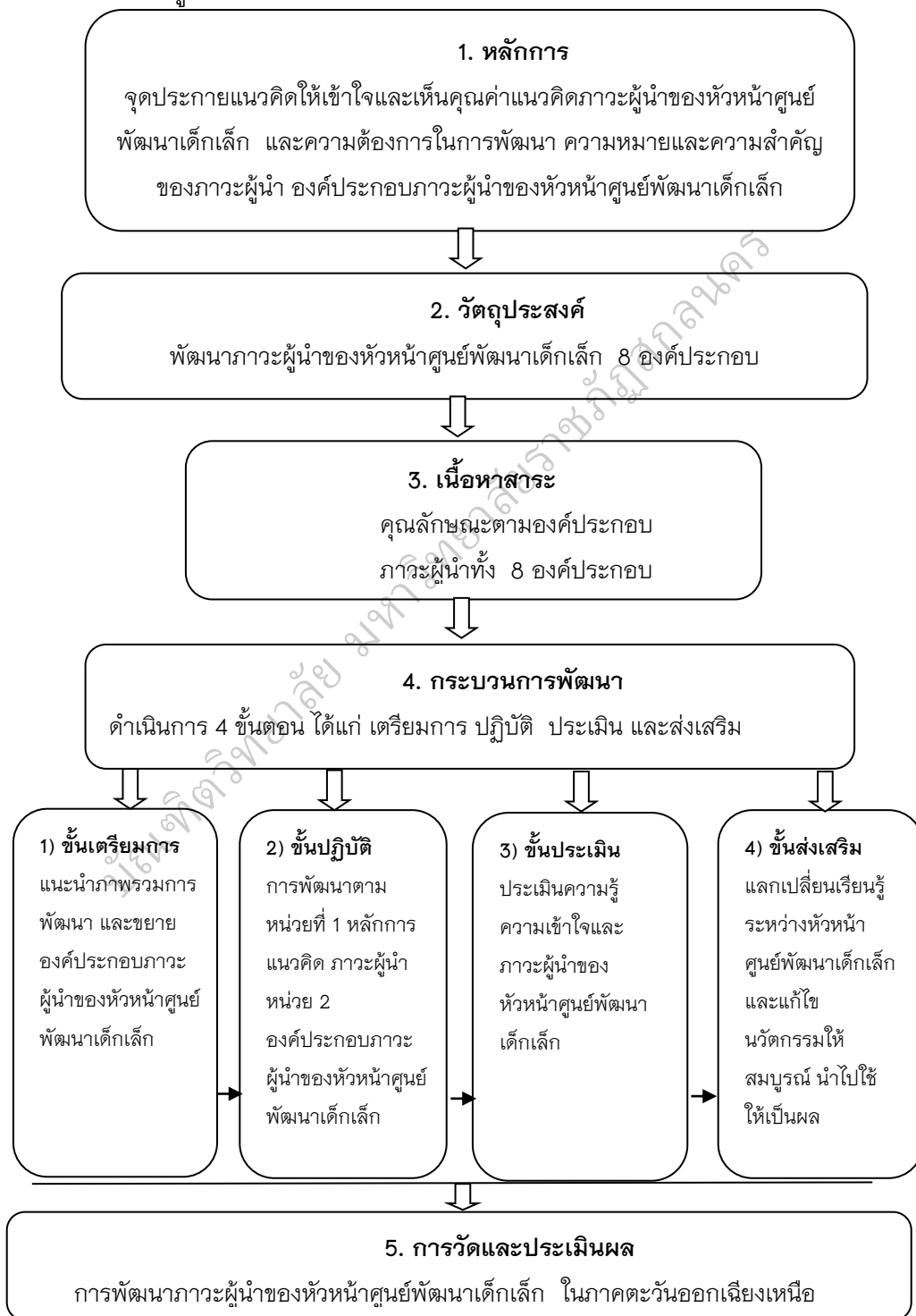
1. ควรจัดทำตารางสรุปรูปภาพรวมทั้งระบบ
2. ควรจัดทำรูปแบบย่อยๆ ในแต่ละชั้นเพื่อให้เห็นภาพระบบย่อยของการพัฒนาที่ชัดเจนมากขึ้น
3. ในขั้นตอน กระบวนการพัฒนาควรเพิ่มขั้นตอนย่อยดังนี้คือ
 - 1) เตรียมการ 2) ปฏิบัติ 3) การประเมิน 4) ส่งเสริมและพัฒนา

ตาราง 19 สรุปรูปผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ความคิดเห็น	
	เดิม	ปรับเปลี่ยน/เพิ่ม
1. หลักการของรูปแบบ	✓	
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	✓	
3. เนื้อหาสาระ	✓	
4. กระบวนการพัฒนา	✓	
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ความคิดเห็น	
	เดิม	ปรับเปลี่ยน/เพิ่ม
ขั้นตอนย่อยที่ 1 เตรียมการ		✓
ขั้นตอนย่อยที่ 2 ปฏิบัติ		✓
ขั้นตอนย่อยที่ 3 การประเมิน		✓
ขั้นตอนย่อยที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนา		✓
5. การวัดและประเมินผล	✓	

จากตาราง 19 สรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคงเดิม 5

ขั้นตอนและมีส่วนปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมคือ กระบวนการพัฒนาให้เพิ่มขั้นตอนย่อยที่ 1 เตรียมการ ขั้นตอนย่อยที่ 2 ปฏิบัติ ขั้นตอนย่อยที่ 3 การประเมิน ขั้นตอนย่อยที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนา สรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ภาพประกอบ 6 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ปรับปรุงครั้งสุดท้าย

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เพื่อพัฒนาความรู้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

ตอนที่ 5 การทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็น กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมุกดาหาร ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling Random) จำนวน 30 คน โดยดำเนินการมีดังนี้

การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อวันที่ 26 – 27 พฤศจิกายน 2559 สถานที่ ห้องประชุมโรงแรมมุกดาหารแกรนด์ไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบภาวะผู้นำ 8 องค์ประกอบ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

การอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน (รวม 16 ชั่วโมง) ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2559 ใช้เวลาพัฒนาจำนวน 8 ชั่วโมง โดย นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

- กิจกรรมชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 3 ด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 4 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

จำนวน 2 ชั่วโมง

- อภิปรายตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำความเข้าใจในเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม
- บันทึกผลการเรียนรู้และผลการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2559 ใช้เวลาพัฒนา จำนวน 8 ชั่วโมง โดยมี นายวีระชาติ ทศรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษานอกระบบและพัฒนา กิจกรรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

- กิจกรรมชุดที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 6 การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 7 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 2 ชั่วโมง

- กิจกรรมชุดที่ 8 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 ชั่วโมง

สรุปผลการอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาความรู้ทักษะของผู้เข้ารับการพัฒนา โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนา (Pretest/Posttest) ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนาในด้านความรู้ของผู้รับการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้ t-test ดังตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรม
เชิงปฏิบัติการในองค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนนหลัง การพัฒนา	D	D ²	T - test
		(10)	(10)			
	1	6	10	4	16	
	2	7	10	3	9	
	3	7	10	3	9	
	4	8	10	2	4	
	5	7	9	2	4	
	6	8	10	2	4	
	7	6	9	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	6	10	4	9	
	10	5	10	5	25	
	11	7	10	3	9	
	12	6	10	4	16	
	13	6	10	4	16	
	14	6	10	4	16	
	15	6	10	4	16	
	16	4	10	6	36	
	17	7	10	3	9	
	18	6	10	4	16	
	19	7	10	3	9	
	20	6	10	4	16	
	21	7	10	3	9	

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนนหลัง การพัฒนา	D	D ²	T - test
		(10)	(10)			
	22	7	9	2	4	
	23	5	10	5	25	
	24	7	9	2	4	
	25	5	9	4	16	
	26	6	10	4	16	
	27	5	9	4	16	
	28	6	9	3	9	
	29	5	10	5	25	
	30	5	9	4	16	
		$\bar{x} = 6.20$	$\bar{x} = 9.73$	106	$\sum D^2 =$ 397	21.99

จากตาราง 20 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ใน องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่า ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 21 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรม
เชิงปฏิบัติการ องค์ประกอบที่ 2 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนนหลัง การพัฒนา	D	D ²	T - test
		(10)	(10)			
	1	8	10	2	4	
	2	8	10	2	4	
	3	8	10	2	4	
	4	6	8	2	4	
	5	6	10	4	16	
	6	8	10	2	4	
	7	5	10	5	25	
	8	6	9	3	9	
	9	6	8	2	4	
	10	6	9	3	9	
	11	6	7	1	1	
	12	6	10	4	16	
	13	5	9	4	16	
	14	7	10	3	9	
	15	6	10	4	16	
	16	6	9	3	9	
	17	7	10	3	9	
	18	8	10	2	4	
	19	5	10	5	25	
	20	5	10	5	25	
	21	7	10	3	9	

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนนหลัง การพัฒนา	D	D ²	T - test
		(10)	(10)			
	22	8	9	1	1	
	23	6	10	4	16	
	24	5	10	5	25	
	25	8	10	2	4	
	26	6	9	3	9	
	27	6	9	3	9	
	28	5	9	4	16	
	29	7	10	3	9	
	30	6	9	3	9	
		$\bar{x} = 6.40$	$\bar{x} = 9.47$	$\sum D =$ 92	$\sum D^2 =$ 321	14.51

จากตาราง 21 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 22 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรม
เชิงปฏิบัติการ ในองค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการและพัฒนาอาคาร
สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	8	10	2	4	
	2	8	10	2	4	
	3	7	10	3	9	
	4	6	8	2	4	
	5	6	9	3	9	
	6	7	10	3	9	
	7	7	10	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	5	10	5	25	
	10	7	10	3	9	
	11	6	10	4	16	
	12	7	9	2	4	
	13	6	10	4	16	
	14	8	10	2	4	
	15	6	10	4	16	
	16	7	10	3	9	
	17	6	10	4	16	
	18	8	10	2	4	
	19	7	10	3	9	
	20	5	10	5	25	
	21	6	10	4	16	

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	22	7	10	3	9	
	23	5	7	2	4	
	24	5	8	3	9	
	25	6	9	3	9	
	26	6	8	2	4	
	27	6	9	3	9	
	28	6	8	2	4	
	29	6	8	2	4	
	30	6	9	3	9	
		$\bar{x} = 6.10$	$\bar{x} = 9.40$	$\sum D =$ 89	$\sum D^2 = 285$	19.11

จากตาราง 22 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 23 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในองค์ประกอบที่ 4 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

ลำดับ ที่	ทนาย ความที่มี ภาวะผู้นำ คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	5	10	5	25	
	2	6	10	4	16	
	3	7	10	3	9	
	4	7	10	3	9	
	5	7	10	3	9	
	6	6	10	4	16	
	7	6	9	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	6	10	4	16	
	10	7	10	3	9	
	11	5	10	5	25	
	12	7	9	2	4	
	13	5	9	4	16	
	14	8	10	2	4	
	15	4	10	6	36	
	16	7	10	3	9	
	17	5	10	5	25	
	18	7	10	3	9	
	19	6	10	4	16	
	20	6	9	3	9	
	21	5	9	4	16	
	22	7	9	2	4	

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ทนาย ความที่มี ภาวะผู้นำ คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	23	6	9	4	16	
	24	5	9	4	16	
	25	5	10	5	25	
	26	6	9	3	9	
	27	6	8	2	4	
	28	6	8	2	4	
	29	5	9	4	16	
	30	6	9	3	9	
		$\bar{x} = 6.03$	$\bar{x} = 9.50$	$\sum D =$ 105	$\sum D^2 =$ 383	26.25

จากตาราง 23 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 4 การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 24 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
 ในองค์ประกอบที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
 ตามหลักสูตร

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	6	10	4	16	
	2	7	10	3	9	
	3	6	10	4	16	
	4	6	10	4	16	
	5	7	10	3	9	
	6	6	10	4	16	
	7	6	9	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	6	10	4	16	
	10	7	10	3	9	
	11	5	10	5	25	
	12	7	9	2	4	
	13	6	10	4	16	
	14	7	9	2	4	
	15	4	10	6	36	
	16	7	10	3	9	
	17	5	10	5	25	
	18	7	10	3	9	
	19	6	10	4	16	
	20	6	9	3	9	
	21	5	9	4	16	

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	22	7	9	2	4	
	23	6	9	4	16	
	24	5	9	4	16	
	25	5	10	5	25	
	26	6	9	3	9	
	27	5	8	3	9	
	28	6	8	2	9	
	29	6	9	3	9	
	30	5	9	4	16	
		$\bar{x} = 6.00$	$\bar{x} = 9.50$	$\sum D =$ 106	$\sum D^2 =$ 407	18.29

จากตาราง 24 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 25 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในองค์ประกอบที่ 6 การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	6	10	4	16	
	2	7	10	3	9	
	3	6	10	4	16	
	4	6	10	4	16	
	5	7	10	3	9	
	6	6	10	4	16	
	7	6	9	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	6	10	4	16	
	10	7	10	3	9	
	11	5	10	5	25	
	12	7	9	2	4	
	13	6	10	4	16	
	14	6	9	3	9	
	15	4	10	6	36	
	16	7	10	3	9	
	17	5	10	5	25	
	18	7	10	3	9	
	19	6	10	4	16	
	20	6	9	3	9	
	21	5	9	4	16	
	22	7	9	2	4	

ตาราง 25 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	23	6	9	4	16	
	24	5	9	4	16	
	25	5	10	5	25	
	26	6	9	3	9	
	27	5	8	3	9	
	28	5	8	3	9	
	29	6	9	3	9	
	30	4	9	5	25	
		$\bar{x} = 5.90$	$\bar{x} = 9.50$	$\sum D =$ 109	$\sum D^2 =$ 405	35.78

จากตาราง 25 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 6 การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 26 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรม
เชิงปฏิบัติการ ในองค์ประกอบ 7 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	6	10	4	16	
	2	5	10	5	25	
	3	6	10	4	16	
	4	6	10	4	16	
	5	6	10	4	16	
	6	6	10	4	16	
	7	6	9	3	9	
	8	7	10	3	9	
	9	6	10	4	16	
	10	7	10	3	9	
	11	5	10	5	25	
	12	6	9	3	9	
	13	6	10	4	16	
	14	7	9	2	4	
	15	4	10	6	36	
	16	7	10	3	9	
	17	5	10	5	25	
	18	7	10	3	9	
	19	6	10	4	16	
	20	6	9	3	9	
	21	5	9	4	16	
	22	7	9	2	4	

ตาราง 26 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	23	6	9	4	16	
	24	5	9	4	16	
	25	5	10	5	25	
	26	6	9	3	9	
	27	5		3	9	
	28	6		2	4	
	29	6	9	3	9	
	30	8	9	3	9	
		8	$\bar{x} = 9.48$	$\sum D =$ 108	$\sum D^2 =$ 423	18.16

จากตาราง 26 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 7 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 27 เปรียบเทียบการประเมินผลด้านความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
 ในองค์ประกอบที่ 8 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการ
 จัดการเรียนรู้

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	1	6	10	4	16	
	2	7	10	3	9	
	3	6	10	4	16	
	4	6	10	4	16	
	5	7	10	3	9	
	6	6	10	4	16	
	7	6	9	3	9	
	8	6	10	4	16	
	9	6	10	4	16	
	10	6	10	4	16	
	11	5	10	5	25	
	12	6	9	3	9	
	13	6	10	4	16	
	14	7	9	2	4	
	15	4	10	6	36	
	16	6	10	4	16	
	17	5	10	5	25	
	18	6	10	4	16	
	19	6	9	3	9	
	20	6	9	3	9	
	21	5	9	4	16	

ตาราง 27 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คนที่	คะแนน ก่อนการ พัฒนา	คะแนน หลังการ พัฒนา	D	D ²	t-test
		(10)	(10)			
	22	6	9	3	9	
	23	6	9	4	16	
	24	5	9	4	16	
	25	5	9	4	16	
	26	6	9	3	9	
	27	5	8	3	9	
	28	6	8	2	4	
	29	6	9	3	9	
	30	6	9	3	9	
		$\bar{x} = 5.83$	$\bar{x} = 9.43$	$\sum D =$ 110	$\sum D^2 =$ 417	29.26

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 พบว่าคะแนนการประเมินผลด้านความรู้ในองค์ประกอบที่ 8 การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 6 สรุปผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 สัปดาห์ ศึกษาวินละ 3 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 105 ชั่วโมง โดยแต่ละครั้งมีการจัดกิจกรรม ดังนี้

กำหนดการฝึกปฏิบัติการการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สัปดาห์ที่ 1 (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมงรวม 21 ชั่วโมง)

1. ทบทวนกิจกรรมหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 1 เรื่องการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบพฤติกรรมการพัฒนา

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุดที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 2 เรื่องด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบพฤติกรรมการพัฒนา

สัปดาห์ที่ 2 (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมงรวม 21 ชั่วโมง)

1. ทบทวนกิจกรรมจากการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 2 เรื่องการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำเสนอแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

2. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 3 เรื่องด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบพฤติกรรมการพัฒนา

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็ก นำเสนอแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

สัปดาห์ที่สัปดาห์ที่ 3 (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมงรวม 21 ชั่วโมง)

1. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 4 เรื่องการมีภาวะ
ผู้นำทางวิชาการ

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบ
พฤติกรรมการพัฒนา

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก นำเสนอแนวทางการพัฒนาด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ไปใช้เป็นแนวทางใน
การพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

2. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 5 เรื่องการส่งเสริม
และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบ
พฤติกรรมการพัฒนา

สัปดาห์ที่ 4 (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมงรวม 21 ชั่วโมง)

1. ทบทวนกิจกรรมจากการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 5 การ
ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก นำเสนอแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม
หลักสูตร ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

2. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 6 เรื่องการมีส่วนร่วม
และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบ
พฤติกรรมการพัฒนา

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก นำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ไปใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

3. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 7 เรื่องส่งเสริม
เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปราย
รูปแบบพฤติกรรม การพัฒนา

สัปดาห์ที่ 5 (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมงรวม 21 ชั่วโมง)

1. ทบทวนกิจกรรมจากการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 7 เรื่องส่งเสริม
เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
นำเสนอแนวทางการพัฒนาด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปใช้เป็นแนวทาง
ในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

2. ผู้ฝึกปฏิบัติการศึกษาคู่มือการพัฒนาชุดที่ 8 เรื่องการนิเทศและส่งเสริม
สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

- ระบุแผนการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาร่วมกัน อภิปรายรูปแบบพฤติกรรม
การพัฒนา

- ตอบแบบประเมินการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการ
เรียนรู้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

3. ประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเว้น
ระยะเวลา 2 สัปดาห์หลังจากการศึกษาคู่มือพัฒนาครบทั้ง 8 ชุด

ตอนที่ 7 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล เป็นระยะการติดตามผล
การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กหลังจากผู้เข้ารับการพัฒนาตนเองศึกษาคู่มือพัฒนาครบทั้ง 8 ด้าน เป็นเวลา
5 สัปดาห์ (ศึกษาวนละ 3 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 105 ชั่วโมง) แล้วเว้นระยะห่างเป็นเวลา
2 สัปดาห์ โดยทำแบบประเมินสภาพภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอบถาม
ความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็ก และสัมภาษณ์การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กหลังสิ้นสุด 2 สัปดาห์หลังการทดลอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการดังนี้

ผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังจากการพัฒนาตนเองด้วย

วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น ผู้วิจัยได้ทำการประเมินจากการสอบถามหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดมุกดาหารที่เป็นกลุ่มที่เข้ารับการพัฒนามีพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ผลการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนและหลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาทำแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ หลังจากนั้นเมื่อผู้เข้ารับการพัฒนากลับไปปฏิบัติงานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนแล้วอีกประมาณ 1 เดือนนำแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาอีกครั้งหนึ่ง นำผลการประเมินมาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนและหลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนและหลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตาราง

4. สรุปผลการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	24	80.00
ครูผู้ดูแลเด็ก	6	20.00
รวม	30	100.00

จากตาราง 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 เป็นครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

ตาราง 29 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	22	73.33
ปริญญาโท	8	26.67
รวม	30	100.00

จากตาราง 29 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ตามลำดับ

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	10	33.33
5 - 10 ปี	10	33.33
มากกว่า 10 ปี	10	33.33
รวม	30	100.00

จากตาราง 30 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดมากกว่า 10 ปีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 5 - 10 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

ตาราง 31 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวม

พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ	\bar{x}	N = 30	
		S.D.	แปลความ
1. การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.57	.32	มาก
2. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.65	.26	มาก
3. การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.55	.39	มาก
4. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	2.56	.28	มาก
5. การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	2.54	.30	น้อย
6. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	2.49	.26	น้อย
7. ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	2.48	.32	น้อย
8. การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้	2.52	.24	น้อย
รวม	2.55	.21	มาก

จากตาราง 31 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.65$) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.57$) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ($\bar{x} = 2.56$) การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.55$) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{x} = 4.54$) และการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับ

ตาราง 32 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์	2.68	.58	ปานกลาง
2. ทักษะในการบริหารงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุน/เงิน รายได้จาก อปท.และของศูนย์/การจัดซื้อ/การเบิกจ่าย งบประมาณเป็นต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.66	.52	ปานกลาง
3. มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/ กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนา บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.55	.58	ปานกลาง
4. ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.52	.50	ปานกลาง
5. ความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษา ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.51	.60	ปานกลาง

ตาราง 32 (ต่อ)

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
6. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.54	.58	ปานกลาง
7. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.54	.60	ปานกลาง
รวม	2.57	.32	ปานกลาง

จากตาราง 32 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์ ($\bar{x} = 2.68$) มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.55$) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.54$) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.54$) ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.52$) ตามลำดับ

ตาราง 33 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์	2.68	.42	ปานกลาง
2. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก	2.69	.44	ปานกลาง
3. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร	2.63	.48	ปานกลาง
4. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย	2.67	.48	ปานกลาง
5. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของธุรการ/การเงิน/พัสดุ	2.53	.50	ปานกลาง
6. ประสานงาน และรับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.70	.42	ปานกลาง
7. ประสานงานและรับการ ส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา)	2.67	.44	ปานกลาง
รวม	2.65	.26	ปานกลาง

จากตาราง 33 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.70$) ความรู้และความเข้าใจใน

บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ($\bar{x} = 2.69$) มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์ ($\bar{x} = 2.68$) ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา) ($\bar{x} = 2.67$) มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย ($\bar{x} = 2.67$) ตามลำดับ

ตาราง 34 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานโครงสร้างตัวอาคารสถานที่	2.56	.51	ปานกลาง
2. ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของจัดและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	2.52	.56	ปานกลาง
3. จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กเล็ก	2.57	.52	ปานกลาง
4. จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด ร่มรื่น มีอุปกรณ์ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก	2.56	.46	ปานกลาง
5. จัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์	2.54	.55	ปานกลาง
6. มีการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากรและเด็กเล็ก	2.58	.46	ปานกลาง
7. จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย	2.52	.52	ปานกลาง
รวม	2.55	.39	ปานกลาง

จากตาราง 34 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากร และเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.58$) จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.57$) จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด ร่มรื่น มีอุปกรณ์ ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก ($\bar{x} = 2.56$) มีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานโครงสร้างตัวอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 2.56$) จัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์ ($\bar{x} = 2.54$) ตามลำดับ

ตาราง 35 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	2.72	.48	ปานกลาง
2. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	2.52	.50	ปานกลาง
3. ทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและการจัดกิจกรรมประจำวันที่มีประสิทธิภาพ	2.52	.54	ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก	2.54	.50	ปานกลาง
5. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล	2.58	.50	ปานกลาง

ตาราง 35 (ต่อ)

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
6. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศการศึกษา	2.56	.49	ปานกลาง
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่าย	2.55	.52	ปานกลาง
8. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริม โภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย	2.58	.48	ปานกลาง
9. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน (โครงการส่งเสริมพัฒนาการ/โครงการตาม แผน/กิจกรรมวันสำคัญ)	2.56	.50	ปานกลาง
10. การกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนว ปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตาม และประเมินผลงานวิชาการ และการจัดทำข้อมูลนักเรียน	.60	.48	ปานกลาง
รวม	2.56	.28	ปานกลาง

จากตาราง 35 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรม
เชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{x} = 2.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกเรื่องลำดับจากมาก
ไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กร่วมกับบุคลากร ($\bar{x} = 2.72$) การกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนว
ปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการ
และการจัดทำข้อมูลนักเรียน ($\bar{x} = 2.60$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริม
โภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{x} = 2.58$) มีความรู้ความเข้าใจ
และมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{x} = 2.58$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะใน

การนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 2.56$) ตามลำดับ

ตาราง 36 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้าน
การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทาง วิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษาและหรือ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกในรูปของ คณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ	2.56	.47	ปานกลาง
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	2.55	.50	ปานกลาง
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนว ทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.51	.52	ปานกลาง
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ นักเรียนในความรับผิดชอบ	2.52	.54	ปานกลาง
5. สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการ จัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่ การศึกษา และส่วนกลาง	2.52	.50	ปานกลาง
6. ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรม จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง)	2.56	.52	ปานกลาง
7. ผลิต พัฒนาลือ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้ง ประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการ สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.54	.53	ปานกลาง
รวม	2.54	.30	ปานกลาง

จากตาราง 36 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ ดำเนินการวิจัยประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง) ($\bar{x} = 2.56$) ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง) ($\bar{x} = 2.56$) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.55$) ผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.54$) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนใน ความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 2.52$) ตามลำดับ

ตาราง 37 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากร

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรมผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง	2.46	.47	น้อย
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร) เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์	2.50	.50	น้อย
3. ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/			

ตาราง 37 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กร่วมกับบุคลากร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุน ทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน	2.49	.51	น้อย
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร บำเพ็ญประโยชน์และให้บริการสาธารณะ	2.51	.51	ปานกลาง
5. กิจกรรมเยี่ยมบ้านและสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับ ผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุมความรู้ สำหรับผู้ปกครอง	2.50	.50	น้อย
6. จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรม เลี้ยงดูบุตรหลาน	2.53	.50	ปานกลาง
7. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กิจกรรมการแสดง/วิชาการ/ นวัตกรรม/สื่อ)	2.48	.50	น้อย
8. มีการศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงาน วิชาการแก่ชุมชนที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.44	.51	น้อย
รวม	2.49	.26	น้อย

จากตาราง 37 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากรโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน ดังนี้ จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ($\bar{x} = 2.53$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/

สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากรบำเพ็ญประโยชน์ และให้บริการสาธารณะ ($\bar{x} = 2.51$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร) เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ ($\bar{x} = 2.50$) กิจกรรมเยี่ยมบ้านและสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง ในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุมความรู้สำหรับผู้ปกครอง ($\bar{x} = 2.50$) และชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน ($\bar{x} = 2.49$) ตามลำดับตาราง 38 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	2.48	.46	น้อย
2. การจัดตั้งเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.46	.47	น้อย
3. การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้อง	2.47	.50	น้อย
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	2.50	.45	น้อย
5. ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง	2.48	.44	น้อย

ตาราง 38 (ต่อ)

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	2.50	.50	น้อย
7. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย	.46	.48	น้อย
รวม	2.48	.32	น้อย

จากตาราง 38 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{x} = 2.50$) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ($\bar{x} = 2.50$) ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{x} = 2.48$) การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 2.48$) และการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย กับผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 2.47$) ตามลำดับ

ตาราง 39 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการ
นิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมินคุณภาพ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.46	.50	น้อย
2. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์การจัด กระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	2.48	.47	น้อย
3. มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้อง ดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการ พัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาใน อปท. อื่นได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	2.51	.50	ปานกลาง
4. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทาง วิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น	2.53	.51	ปานกลาง
5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่ จัดการศึกษา	2.52	.51	ปานกลาง
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา	2.54	.50	ปานกลาง
7. การศึกษา สสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการ แก่ชุมชน	2.50	.50	ปานกลาง
8. ประเมินผลการผลิต จัดทำ พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง	2.48	.50	น้อย

ตาราง 39 (ต่อ)

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการ จัดการเรียนรู้	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
9. เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่าง มีประสิทธิภาพ	2.54	.51	ปานกลาง
10. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนา และ แลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อ การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนา งานด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น	2.52	.51	ปานกลาง
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อปท.บริเวณใกล้เคียง	.58	48	ปานกลาง
รวม	2.52	.24	ปานกลาง

จากตาราง 39 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 6 ด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้การประสานความร่วมมือ
ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่
จัดการศึกษาปฐมวัยใน อปท.บริเวณใกล้เคียง ($\bar{x} = 2.58$) มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ
นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.54$) เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม
และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้
ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 2.54$)
จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะ

วิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.53$) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ($\bar{x} = 2.52$) ตามลำดับ

ตาราง 40 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวม

พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.55	.30	มากที่สุด
2. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.65	.26	มากที่สุด
3. การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.52	.38	มากที่สุด
4. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	4.56	.28	มากที่สุด
5. การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร			
6. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับบุคลากร	4.51	.26	มากที่สุด
7. ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.49	.28	มาก
8. การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.48	.32	มาก
รวม	4.52	.21	มากที่สุด

จากตาราง 40 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{x} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.65$) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.56$) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.55$) การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$) การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.52$) และการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับนอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 41 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D	แปล ความ
1. มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์	4.68	.48	มากที่สุด
2. ทักษะในการบริหารงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุน/เงิน รายได้จาก อปท. และของศูนย์/การจัดซื้อ/การเบิกจ่าย งบประมาณเป็นต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.48	.50	มาก
3. มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/ กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนา บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.55	.48	มากที่สุด
4. ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.52	.50	มากที่สุด
5. ความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษา ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.51	.50	มากที่สุด

ตาราง 41 (ต่อ)

การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D	แปล ความ
6. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.54	.48	มากที่สุด
7. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.54	.50	มากที่สุด
รวม	4.55	.30	มากที่สุด

จากตาราง 41 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ด้านนอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิก/การให้บริการ/คณะกรรมการศูนย์ ($\bar{x} = 4.68$) มีทักษะในการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหา/กำหนดค่าตอบแทน/การประเมินผลงานและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.55$) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานทั่วไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.54$) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.54$) ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับ

ตาราง 42 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์เด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการ
ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์	4.68	.42	มากที่สุด
2. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก	4.69	.44	มากที่สุด
3. ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาหาร	4.63	.48	มากที่สุด
4. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย	4.67	.48	มากที่สุด
5. มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของธุรการ/การเงิน/พัสดุ	4.53	.50	มากที่สุด
6. ประสานงานและรับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.70	.42	มากที่สุด
7. ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา)	4.67	.44	มากที่สุด
รวม	4.65	.26	มากที่สุด

จากตาราง 42 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ ประสานงานและรับการ

ส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.70$) ความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ($\bar{x} = 4.69$) มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์ ($\bar{x} = 4.68$) ประสานงานและรับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา) ($\bar{x} = 4.67$) มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของภารโรง/ยามรักษาความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.67$) ตามลำดับ

ตาราง 43 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานโครงสร้างตัวอาคารสถานที่	4.46	.50	มาก
2. ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.52	.54	มากที่สุด
3. จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กเล็ก	4.50	.52	มาก
4. จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด รมรื่น มีอุปกรณ์ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก	4.56	.48	มากที่สุด
5. จัดหาและพัฒนาพื้นที่สำหรับการเล่นและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบตามกลุ่มประสบการณ์	4.50	.54	มาก
6. มีการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากรและเด็กเล็ก	4.58	.46	มากที่สุด
7. จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย	4.52	.52	มากที่สุด
รวม	4.52	.38	มากที่สุด

จากตาราง 43 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก่อนการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด 4 ด้าน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ มีการวางมาตรการป้องกันความปลอดภัยแก่บุคลากร และเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.58$) จัดตกแต่งห้องปฐมพยาบาลให้สะอาด ร่มรื่น มีอุปกรณ์ ยา และอื่นๆ ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.56$) จัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.52$) ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$) จัดห้องประกอบอาหาร/โรงอาหารให้เพียงพอถูกสุขอนามัยและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.50$) ตามลำดับ

ตาราง 44 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	4.72	.48	มากที่สุด
2. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.52	.50	มากที่สุด
3. ทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและการจัดกิจกรรมประจำวันที่มีประสิทธิภาพ	4.42	.54	มาก
4. ความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก	4.54	.50	มากที่สุด

ตาราง 44 (ต่อ)

การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
5. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล	4.58	.50	มากที่สุด
6. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศการศึกษา	4.56	.49	มากที่สุด
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย	4.55	.52	มากที่สุด
8. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริมโภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย	4.58	.48	มากที่สุด
9. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (โครงการส่งเสริมพัฒนาการ/โครงการตามแผน/กิจกรรมวันสำคัญ)	4.56	.50	มากที่สุด
10. การกำหนดกรอบนโยบายการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการและการจัดทำข้อมูลนักเรียน	4.60	.48	มากที่สุด
รวม	4.56	.28	มากที่สุด

จากตาราง 44 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร ($\bar{x} = 4.72$) การกำหนดกรอบนโยบาย การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำแผนงานวิชาการ การติดตามและประเมินผลงานวิชาการ และการจัดทำข้อมูลนักเรียน ($\bar{x} = 4.60$) มีความรู้

ความเข้าใจและมีทักษะในการส่งเสริมโภชนาการเด็กตามมาตรฐานการจัดการศึกษา
ปฐมวัย ($\bar{x} = 4.58$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการวัดผลและประเมินผล
($\bar{x} = 4.58$) มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.56$)
ตามลำดับ

ตาราง 45 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้
การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทาง วิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษาและหรือ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกในรูปของ คณะกรรมการและประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ	4.46	.47	มาก
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	4.50	.50	มาก
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนว ทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.51	.51	มากที่สุด
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ นักเรียนในความรับผิดชอบ	4.52	.51	มากที่สุด
5. สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการ จัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่ การศึกษา และส่วนกลาง	4.50	.50	มาก
6. ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและทำการวิจัยในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง)	4.56	.50	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
7. ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้ง ประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการ สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.54	51	มากที่สุด
รวม	4.51	.26	มากที่สุด

จากตาราง 45 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในด้านการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8
ด้าน และอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้
ดำเนินการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนา นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ และทำการวิจัย
ในชั้นเรียน (ภาคเรียนละ 1 เรื่อง) ($\bar{x} = 4.56$) ผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน
รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ ($\bar{x} = 4.54$) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการ
จัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.52$) ดำเนินการวิจัย
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
($\bar{x} = 4.51$) และศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.50$)
ตามลำดับ

ตาราง 46 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์และชมรมผู้ปกครองมีบทบาทและมีความเข้มแข็ง	4.46	.47	มาก
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร) เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์	4.50	.50	มาก
3. ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน	4.49	.51	มาก
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการแก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร บำเพ็ญประโยชน์ และให้บริการสาธารณะ	4.51	.51	มากที่สุด
5. กิจกรรมเยี่ยมบ้านและสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุมความรู้สำหรับผู้ปกครอง	4.50	.50	มาก
6. จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน	4.53	.50	มากที่สุด
7. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กนักเรียน ครู และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กิจกรรมการแสดง/วิชาการ/นวัตกรรม/สื่อ)	4.48	.50	มาก

ตาราง 46 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กร่วมกับบุคลากร	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
8. มีการศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงาน วิชาการแก่ชุมชนที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	.44	51	มาก
รวม	4.49	.28	มาก

จากตาราง 46 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ด้าน ดังนี้ จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ($\bar{x} = 4.53$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการ แก่ชุมชน ในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วิชาการ/สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากรบำเพ็ญประโยชน์ และให้บริการสาธารณะ ($\bar{x} = 4.51$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ อาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากร) เช่น ร่วมประชุมวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ ($\bar{x} = 4.50$) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองในศูนย์การเรียนรู้หรือป้ายนิเทศมุ่งความรู้สำหรับผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.50$) และชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุน/จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากรแหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของบุตรหลาน ($\bar{x} = 4.49$) ตามลำดับ

ตาราง 47 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้าน
ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ
1. การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.48	.46	มาก
2. การจัดตั้งเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	.47	มาก
3. การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายโดยมีการประสานงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย กับผู้เกี่ยวข้อง	4.47	.50	มาก
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและ การพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ	4.50	.45	มาก
5. ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับ หน่วยงานใกล้เคียง	4.48	.44	มาก
6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	4.50	.50	มาก
7. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือเครือข่าย	4.46	.48	มาก
รวม	4.48	.32	มาก

จากตาราง 47 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาเด็กปฐมวัยกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{x} = 4.50$) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ($\bar{x} = 4.50$) ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกับหน่วยงานใกล้เคียง ($\bar{x} = 4.48$) การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 4.48$) และการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 4.47$) ตามลำดับ

ตาราง 48 พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.46	.50	มาก
2. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.48	.47	มาก
3. มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาใน อปท. อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	.50	มากที่สุด

การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการ จัดการเรียนรู้	N = 30		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
4. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทาง วิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น	4.53	.51	มากที่สุด
5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่ จัดการศึกษา	4.52	.51	มากที่สุด
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา	4.54	.50	มากที่สุด
7. การศึกษา สำนวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการ แก่ชุมชน	4.50	.50	มาก
8. ประเมินผลการผลิต จัดทำ พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง	4.48	.50	มาก
9. เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ ครูผู้ดูแลเด็กผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่าง มีประสิทธิภาพ	4.54	.51	มากที่สุด
10. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อ การศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนา งานด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น	4.52	.51	มากที่สุด
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อบต.บริเวณใกล้เคียง	4.58	.48	มากที่สุด
รวม	4.52	.24	มากที่สุด

จากตาราง 48 พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังการพัฒนาด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านการนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาปฐมวัยใน อบต. บริเวณใกล้เคียง ($\bar{x} = 4.58$) มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.54$) เผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผู้ดูแลเด็กผลิต และพัฒนาให้เพื่อนครูผู้ดูแลเด็กอื่นได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.54$) จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.53$) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับ

2. สรุปผลรูปแบบและนำเสนอรูปแบบ

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการพัฒนาตนเองจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักการศึกษาต่างๆ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาเป็นแนวทางในการจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลังจากนั้นตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

- 2.1 หลักการของรูปแบบ
- 2.2 วัตถุประสงค์
- 2.3 เนื้อหาสาระของการพัฒนา

2.4 กระบวนการพัฒนา

2.5 การวัดและประเมินผล

การพัฒนาคุณลักษณะตาม องค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
5. การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร
6. การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคลากร
7. ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
8. การนิเทศและส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 7

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ภาพประกอบ 7 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก